

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗІОЛОГІЯ ТВАРИН»
	<p>Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва</u> Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-4-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>8 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Технології розведення, виробництва та переробки продукції дрібних тварин</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	д. с.-г. н., професор Чудак Р.А.
Контактна інформація лектора (e-mail)	romanchudak@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фізіологія тварин» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 240 год.: лекції – 60 год.; практичні заняття – 56 год., самостійна робота – 124 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Біофізика», «Мікробіологія», «Морфологія тварин», «Генетика з біометрією», «Розведення тварин», «Годівля сільськогосподарських тварин».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Конярство», «Технологія виробництва продукції свинарства», «Технологія відтворення тварин», «Технологія виробництва молока і яловичини».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фізіологія тварин» дає можливість оволодіти сучасною системою теоретичних та практичних навичок, які необхідні при вирішенні питань виявлення причин, механізмів й закономірностей життєдіяльності організму на різних етапах онто- і філогенезу у взаємодії з навколишнім середовищем у динаміці життєвих процесів.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Фізіологія тварин» є освоєння здобувачами вищої освіти основних закономірностей функціонування органів і систем, механізмів нервовогуморального

регулювання фізіологічних процесів, адаптування організму тварин для мінливих умов утримання, годівлі, мікроклімату тваринницьких приміщень, а також етології – науки про тварин.

Завдання вивчення дисципліни

Основними завданнями вивчення дисципліни «Фізіологія тварин» є сформувати цілісний комплекс сучасних знань з питань структурно-функціональних особливостей соматичних, вегетативних, сенсорних, регуляторних та репродуктивної систем організму; з'ясувати умови, закономірності та механізми реалізації окремих функцій і процесів життєдіяльності організму в цілому в умовах фізіологічної норми; познайомити з принципами методів вивчення функцій та процесів життєдіяльності організму, визначення основних показників їх функціонального стану.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з технології виробництва і переробки продукції тваринництва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 4. Знання та розуміння предметної області та розуміння розуміння професійної діяльності.

спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 5. Здатність застосовувати доцільні системи та способи утримання сільськогосподарських тварин і контролювати та оптимізувати мікроклімат технологічних приміщень.

СК 10. Здатність застосовувати знання морфології, фізіології та біохімії різних видів тварин для реалізації ефективних технологій виробництва і переробки їх продукції.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 8. Застосовувати знання з відтворення та розведення сільськогосподарських тварин для ефективного ведення господарської діяльності підприємства.

ПРН 13. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль сучасних технологій з виробництва молока та яловичини.

ПРН 14. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль

сучасних технологій виробництва свинини.

ПРН 15. Забезпечувати параметри та здійснювати технологічний контроль виробництва продукції птахівництва.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
3-й семестр				
1	Вступ. Предмет, завдання та коротка історія розвитку фізіології	2	2	4
2	Види травлення. Травлення у ротовій порожнині.	2	2	4
3	Фізіологія травлення в шлунку.	2	2	4
4	Травлення у шлунку жуйних	2	2	4
5	Всмоктування у передшлунках. Відригування. Шлункове травлення у молодняку	2	2	5
6	Особливості травлення у сільськогосподарської птиці	2	2	4
7	Особливості травлення у свиней	2	2	4
8	Особливості травлення у коней	2	2	4
9	Травлення у тонкому відділі кишечника	2	2	4
10	Моторна функція кишечника. Всмоктування.	2	2	4
11	Поняття про обмін речовин. Обмін білків	2	2	5
12	Обмін вуглеводів	2	2	4
13	Обмін жирів	2	2	4
14	Мінеральний обмін	2	2	4
15	Вітаміни. Загальна характеристика	2	2	4
4-й семестр				
16	Фізіологія залоз внутрішньої секреції. Секреція статевих та тканинних гормонів.	2	2	4
17	Гормони основних залоз внутрішньої секреції	2	2	4
18	Загальні властивості збудливих тканин.	2	2	4
19	Фізіологія м'язів та нервів	2	2	4
20	Загальна характеристика центральної нервової системи	2	2	4
21	Фізіологія головного мозку	2	2	4
22	Фізіологія сенсорних систем	2	2	4
23	Система крові. Функції властивості і хімічний склад крові.	2	2	4
24	Формені елементи і групи крові	2	2	4
25	Фізіологія серця.	2	2	4
26	Регуляція розподілу крові в організмі.	2	2	4
27	Фізіологія дихання	2	2	4
28	Фізіологія виділення.	2	2	4
29	Фізіологія лактації.	2	2	5
30	Фізіологія розмноження.	2	2	5
Разом		60	56	124

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	60	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	20	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	24	2 рази на семестр	Тестування
Разом		124		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Мазуркевич А.Й., Карповський В.І., Камбур М.Д. та ін. Фізіологія тварин. Вінниця: Нова книга, 2010. 424 с.
2. Мазуркевич А.Й., Трокоз В. О. Карповський В.І. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин. Практикум Центр навчальної літератури. 2019. 240 с.

3. Науменко В.В., Дячинський А.С., Демченко В.Ю., Дерев'янка І.Д. за ред. І.Д. Дерев'янка, А.С. Дячинського Фізіологія сільськогосподарських тварин: підручник. К.: ЦУЛ, 2009. 568 с.

4. Науменко В.В., Дячинський А.С., Демченко В.Ю. Фізіологія сільськогосподарських тварин. В 2 томах. Підручник та практикум. Центр навчальної літератури. 2019. 832 с.

5. Чудак Р.А., Мельникова Т. В. Фізіологія сільськогосподарських тварин: практикум. Вінниця: ВДАУ, 2003. 144 с.

Додаткова література

1. Дерев'янка І. Д. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин в 2-х томах : підручник та практикум. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 824 с.

2. Мазуркевич А.Й. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин : підручник. Київ : видавничий центр НУБіП України, 2014. 456 с.

3. Мазуркевич А.Й. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин : практикум. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 240 с.

4. Мазуркевич А.Й. Фізіологія тварин. А. Й. Мазуркевич та ін. Вінниця : Нова книга, 2012. 418 с.

5. Науменко В.В. та ін. Фізіологія сільськогосподарських тварин : практикум. Київ : Агропромвидав України, 2011. 229 с.

6. Фізіологія сільськогосподарських тварин підручник. - 2-е вид. перероб. і допов. В. В. Науменко та ін. Київ : Центр учбової літератури, 2009 568 с.

7. Чудак Р.А. Фізіологія сільськогосподарських тварин: навч. посіб. / Р.А. Чудак, О. Т. Непорочна; М-во аграр. політики України, ВНАУ. Вінниця: ВНАУ, 2011. 104 с.

Інформаційні ресурси

1. Анатомія свійських тварин. – Рудик С.К. // <http://www.booksshare.net/index.php?author=rudiksk&book=2001&category=biol&id1=4>

2. https://books.google.com.ua/books?id=pbvXCQAAQBAJ&printsec=frontcover&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false

3. <https://www.yakaboo.ua/ua/fiziologija-sil-s-kogospodars-kih-tvarin-v-2-tomah-pidruchnik-ta-praktikum.html>

4. <https://studfile.net/preview/3541675/>

5. http://kizman-tehn.com.ua/wp-content/uploads/2017/09/mazurkevich_a_y_patofiziologiya_tvarin.pdf

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної

роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Освітня компонента викладається у 2-х семестрах, підсумковий контроль у формі екзамену у 4-му семестрі.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності		Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	2
3	Виконання самостійних завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	3
5	Індивідуальні завдання (виконання реферати, презентації за заданою проблемною тематикою)	4
Всього за атестацію 1		15
Атестація 2		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	2
3	Виконання самостійних завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	3
5	Індивідуальні завдання (виконання реферати, презентації за заданою проблемною тематикою)	4
Всього за атестацію 2		15
Атестація 3		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	2
3	Виконання самостійних завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	3
5	Індивідуальні завдання (виконання реферати, презентації за заданою проблемною тематикою)	4
Всього за атестацію 3		15
Атестація 4		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	2
3	Виконання самостійних завдань	4
4	Виконання контрольних робіт, тестування	3
5	Індивідуальні завдання (виконання реферати, презентації за заданою проблемною тематикою)	4
Всього за атестацію 4		15
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела

інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням